

bol, Cehov și, cu el, literatura modernă, socotește omul și relația umană drept un simbol. E o distanță ca de la descoperirea roții la descoperirea energiei atomice. Vrînd-nevrînd, una din rădăcinile dramaturgiei lui Cehov se prelungește tocmai în preistorie.

Interpreții spectacolului regizat de Sanda Manu : Dina Cocea, Ion Marinescu, Cornel Vulpe, Boris Ciornei, Nicolae Gărdescu, Alfred Demetriu, Gilda Marinescu, Aurel Giurumia, Vladimir Găitan, Maria Munteanu, Mugur Arvunescu.

Televiziunea română a așteptat ca televiziunea franceză să facă un film despre Ion Țiriac. Televiziunea franceză nu s-a lăsat așteptată și l-a făcut. Un film-model, un film-etalon dedicat unui mare sportiv aflat în cubnea carierei (de unde începe, natural, sfîrșitul carierei), un film trist și apoteotic despre glorie și maturitate, despre voință și talent, dar mai ales despre cel mai cutremurător, cel mai amar, cel mai dureros, dar și cel mai frumos și mai nobil moment al unui drum : predarea ștafetei.

Un profesor universitar, chirurg, vorbește la televizor despre profesiunea sa și cu egală pasiune, despre Luchian, Pallady, Petrașcu, Ibrăileanu. Nimic nefiresc. Dar chirurgul, amintindu-și de Ibrăileanu, spune : dumnealui (l-am văzut pe dumnealui, în casa dumnealui...) Iarăși, nimic nefiresc : profesorul e moldovean.

Un bărbat cu o expresie afaibilă, cu ochi buni și cu o mustață lăsată blind pe colțurile gurii e întrebât : sînteți un om aspru ? Iar el răspunde : nu, deși poate că uneori le-am părut unora un om aspru. Dar asprimea nu e a mea, ci a legii. Și, mai departe : am foarte multă încredere în oameni. Omul nu este un obiect, omul este om, cu nenumăratele lui complexități. Nu avem dreptul să ne pierdem încrederea în oameni, chiar în aceia care au săvîrșit o faptă condamnată de lege.

Declarațiile aparțin unui general, apărător al legii și al ordinii.

Poate că acest „prim plan“ și această declarație de încredere în om (chiar în acela care a săvîrșit o faptă condamnată de lege) va tempera zelul unor reporteri ai televiziunii predispuși să-i numească *infractori* pe niște oameni care săvîrșiseră fapta reproabilă de a scrie o plingere sau un memoriu...

Mențin afirmația făcută în numărul trecut al revistei cu privire la calitatea din ce în ce mai coborîtă a filmelor de la telecinematecă. S-a reținut, probabil, din noțiu-

nea complexă de cinematecă numai ideea de filme vechi, nu și aceea de filme *alese*. Dacă există cineva care, văzînd pînă la capăt filmul *Pinky*, nu s-a enervat sau măcar nu s-a îndispus, îl rog să mă contrazică. Elia Kazan e un regizor important, care, însă, a făcut și filme bune. Nu numai această povestioară cu o fată albă (ca zăpada) care, de fapt, e de culoare și are o bunică neagră și un iubit alb și mai luptă din răsuputeri pentru o moștenire, cu scopul de a o transforma într-o operă de binefacere socială și-și lasă iubitul din motive greu de înțeles și... Dar poate că-l vom revedea la telecinematecă.

Dumitru Solomon

■ MARI UMORIȘTI AI
LITERATURII UNIVERSALE
■ MARELE ROL
de Tudor Negoiaș

Prea puțin binevoitoare cu ascultătorii de teatru radiofonic, luna noiembrie ! Multe reluări, emisiuni bineștiute, readuse „pe post“, la intervale aproape regulate de timp și doar trînicia de netăgăduit a pieselor poate suplini absența ineditului : *Vlaicu Vodă, Patima roșie, Înșir-te, mărgărite, Anna Christie, Ifigenia în Taurida...* Cam atît.

Printre acestea și printre altele situate în planul secund al interesului, un ciclu

aproape uitat: *Mari umoriști ai literaturii universale*. Cu acest ciclu atât de ispititor se întâmplă un lucru derutant. Inaugurat în martie (*Jerome K. Jerome, Hașek, Georges Courteline*) revine în august (*Lucian din Samosata, Jonathan Swift, Rabelais*) și apoi abia în noiembrie (*W. W. Jacobs, Jules Vallès, Carlo Manzoni*). Cu acest ritm, Valentin Silvestru, vrednicul inițiator și realizator al ciclului, are asigurată emisiunea pînă la foarte adînci bătrîneți. Pentru că, dacă ne ghidăm după titlul care definește pomenitul ciclu, ori V. Silvestru acceptă și preia (confortabil) nume larg răspîndite (ceea ce nu se întâmplă decît rar și e cu atît mai bine așa) ori, cu neastîmpărul și minuțiozitatea cercetătorului, propune autori prea puțin știuți sau prea lesne uitați, făcînd din această emisiune o adevărată emisiune de cultură și prin aceasta, cu atît mai demnă de laudă. Dar dacă așa stau lucrurile, și așa stau lucrurile, de ce atît de rară frecvența acestui ciclu, într-atît de rară, încît intervalul de timp dintre două emisiuni e prea destul pentru a-i zădărnici ideea de continuitate? De ce aproximativ trimestrial și nu, mai potrivit și mai interesant, lunar? Despre ultima emisiune, citeva sumare consemnări: alături de Jules Vallès, mai cunoscut nouă (prin Jacques Vingtras) din care este propus fragmentul intitulat *Angajamentul lui Jacques*, regăsim numele contemporanului nostru Carlo Manzoni, de asemenea cunoscut deși nu foarte larg răspîndit la noi, în ciuda celebrității în țara lui de baștină și, cu mult mai puțin familiar nouă, William Wymark Jacobs, autor vag exersat în dramaturgie, dar ilustru cu proza lui satirică. Un triptic surprinzător, singura justificare a acestei alăturări fiind pofta celor trei de a rîde de moravurile și năravurile vremii lor. Dar pofta lor de a rîde este literalmente contagioasă și devine cu atît mai contagioasă, cu cît emisiunea realizată de Ion Vova, statornicul colaborator al lui Valentin Silvestru, este susținută de actori cu mari daruri comice, dintre care printre mulți alții, am reținut pe Neamțu-Ottonel, Heana Stana Ionescu, Mircea Șeptilici, Virgil Ogășanu...

În obișnuita prefață a emisiunii, Valentin Silvestru, pe un ton agreabil și hazliu, informează sumar și eficient despre eroii emisiunii sale.

nată de suspense, fără prea mari pretenții de originalitate și inventivitate, dar scris cu pricepere și corectitudine de un exersat al genului, Tudor Negoită. Dan Puican, regizorul spectacolului, a condus cu dibăcie țesătura de întâmplări din lumea contraspionajului, ajutat de bunele interpretări ale Marianeii Mihuț și ale lui Forj Etterle. Doar cele trei întrebări adresate ascultătorilor în final mi s-au părut a fi ieșite din nota emisiunii, adică mult prea naive.

Cam atît despre luna noiembrie. Dar am teme să cred că imaginea de ansamblu a programului de o lună este reflexul unei regrupări de forțe și capacități pentru realizarea *Lunii dramaturgicei românești contemporane*, moment de vîrf și de prestigiu în sărbătorirea aniversării Republicii la teatrul radiofonic.

V. Munteanu

Într-un ciclu intitulat *Ora enigmelor* a fost transmis un scenariu perfect încadrat ciclului, un scenariu în care acțiunea este domi-